

EL LLENGUATGE

**Benvolgut
amic**

Encara són molts els qui, quan escriuen una carta en català, especialment si és una carta comercial o simplement de caràcter administratiu, no particular, no saben iniciar-la sinó amb la salutació «Molt senyor meu», com si aquesta fórmula, calc servil de la que és pròpia i exclusiva del castellà, imposada i mantinguda per la rutina burocràtica, fos d'ús universal i intangible com l'os bertran dels funcionaris (qui sap si n'hi ha que quan escriuen en francès comencen la carta dient «Très Monsieur à moi»). Cal desempallegar-se, doncs, d'aquesta trista rutina o servitud i saber recórrer, ben naturalment, a d'altres salutacions que no tinguin el caient artificiós que té sempre la traducció literal d'una frase feta. Amb els substantius *senyor* i *amic* (amb les corresponents variants de gènere i nombre adequats a cada cas) modificats pels adjectius *distingit*, *benvolgut* i *estimat*, podem expressar perfectament els diversos graus que van des del màxim respecte i el distanciament extrem —*Distingit senyor*— fins a l'amistat franca i cordial —*Estimat amic*. I res no priva, és clar, d'ampliar encara aquest ventall de possibilitats amb l'ús d'altres substantius, com és ara *company*, *col·lega*, *mestre*, *doctor*, *client*, etc., d'altres adjectius, com *car* o *dilecte*.

Aquestes salutacions formades per un substantiu modificat per un adjectiu, com *Benvolgut senyor* o *Distingit amic*, es poden reduir, si es vol, al simple substantiu, cosa que origina fórmules com *Senyor* o *Amic*, molt concises i lacòniques, però que semblen perfectament vàlides. No creiem que sigui tan vàlida, en canvi, la reducció que consisteix en l'eliminació del substantiu, tal com hem observat que és molt habitual actualment, especialment quan l'adjectiu romanent és *benvolgut* (o les seves variants del plural i del femení). És cert que l'omissió d'un substantiu que és sovint acompanyat per un adjectiu dona a aquest un cert valor nominal, però aquest fet esporàdic no es pot pas constituir en regla general. I si bé podem dir simplement *Estimat* (o *Estimada*), en el cas especial de persones entre les quals hi ha una relació amorosa, no direm pas, iniciant una carta, *Distingit* o *Cars*. No cal imitar les fórmules del llenguatge noble de l'epistolari del Renaixement, com *Senyora de molta prestància*, però tampoc no s'ha de caure en una economia que, a més, ens sembla poc gramatical.

Albert Jané